GEORGE VULTURESCU

TRATAT DESPRE OCHIUL ORB

I. ORAŞ APOCRIF

ORAŞ AŞTEPTÂNDU-ŞI POETUL

I.

Cunoaşteţi imaginea: **poetul lângă zidul oraşului.**
Ne-a fost strecurată în toate cărţile. Toate
ne-au spus asta: el e **acolo.**
(Vax! Cine nu mă crede să se oprească lângă
primul necunoscut rezemat de ziduri: se va trezi
cu un scuipat între ochi sau cu un pumn în plex!)

Nu-mi face plăcere să scriu. Ca şi cum ai schimba
scutecele veacului. Ca şi cum ai extrage măselele cariate.
Poemul devine un post de prim-ajutor cu „sanitari
pricepuţi".

Urăsc rămăşiţele lirismului strepezit. Nevoia de tragic e
o gâlceava în jurul paharelor. Ea nu are nimic în comun
cu setea. Nimic cu îndârjirea tulpinii de grâu în luturi
sărace.

Ştiu bine crăpăturile lutului
din sat. Tăcutele crăpături.

II.

Rămâi lângă zidul oraşului, poetule. Nu-i
bucurie în scris. Văd mereu printre litere
crăpăturile lutului dia satul meu. Tăcutele
crăpături.

Pe albul paginii, între năluci: chipul mamei. Mustrându-mă. Nu i-am dus încă o năframă din salariul meu. Şi tatăl icneşte pe laviță privind peste drum. A săpat toate fântânile din trei sate. A coborât în luturi până la ochiul apei.

Eu tremur lângă pagini: Crezi că în moarte coborâm mai adânc, tată? Ca o cazma scrisul meu o atinge, ricoşează pe pielea ei de animal solzos, îi simt duhoarea şi vomez. Cum să mă arăt în murdăria spaimei mele?

III.

Pe podul oraşului loachim, poetul, cu un vraf din cărțile sale. Le împarte trecătorilor apostrofându-i:

„De unde vii, Orbule? Şi-n alcoolurile crâşmei şi-n duhoarea odăilor tenebrele sunt la fel...".

în fond de ce n-ai intra într-o crâşmă, străinule. E ca o ceață a unei aureole. Intri în ea şi pipăi cu degetele: în locul trupului sângerând - paharul gol. Asta crede prietenul meu loachim şi le strigă celor de pe ringul de dans:

„Vă scufundați tot mai adânc, bezmeticilor, în luturile poemului meu: aveți deja nămol la picioare, în mlaştina lui sunteți, orbeților!...".

Cuvintele lui se izbesc de ei ca de nişte sfere metalice, se sfarmă în mii de fărâme, aproape ca nişte boabe de seminţe, care cad peste tot şi-n lumina jilavă le vezi încolțind, le vezi frunzulițele de alge cum se unduie printre ei ca nişte solzi ai nopții.

IV.

Rămâi lângă

zidul oraşului, poetule, aşa cum te ştim.

Fii de strajă acestei nopți care trece cu copitele prin
somnul nostru şi sfarmă bulbii viselor

**Rămâi lângă zidul oraşului, piază
rea, hula ta ține treze cuvintele**

Pe lângă garduri și ziduri străine spre casă. Ca un câine
jigărit. Vii cu acest vers sălciu, îl deşerți pe masă şi-î
ronțăi ca pe un măr.

Atât ai putut aduna, sărace verb, cerşetorule.

ADÂNC, SUB NĂMOLURI

Nu mai sunt eu în timp ce scriu
cel care a început acest poem înnoptează pe
drumuri
undeva a rămas copilul
altundeva pândeşte bărbatul
cineva mă priveşte ca şi cum m-ar sfâşia în două
pleacă de lângă mine, cuvântule solzos!
între cer şi pământ mă sfâşie o privire piezişă

cel care scrie acum
nu mai este şi cel care va citi

omul a mâncat mielul şi merge mai departe
râgâind
cel care scrie nu se mai poate întoarce
ar fi la fel ca şi cum te-ai ridica din mormânt
cine nu s-ar teme?
alunecă deci într-una alunecă printre nămolurile
cernelurilor mai adânc tot mai adânc

mă îndrept spre soldul femeii
pleacă de lângă mine cuvântule solzos!
mă uit de sub rânduri ca printr-un hublou

şi vă văd mişcând tremuind treceți
liniştiți.

există ceva ce nu poate apărea intr-un poem

la asta te gândeşti tu acum, cititorule,
şi mie mi se face frică de tot ce este
ferecat în ochii tăi **pleacă de lângă**
mine cuvântule solzos!
de frica din ochii tăi care cade peste rândurile
mele precum grindina peste tulpinile grâului

precum arşiţa peste pietrele deşertului.

VIZIUNE CU UNGHII

Intru de unul singur în oraş în dreapta mea
fâlfâie un înger în stânga mea un vulture
Mă afund pe străzi printre tarabe şi terase
„E un cabotin, mă arată unul. Ne fraiereşte
cu aripile sale de carton". Se strâng în jurul
meu. Copiii întind mâna să mă pipăie. Se-
ncaieră, se calcă-n picioare.

„Dar eu n-am aripi!",
strig disperat şi vocea mea se desprinde de
mine si strigă deja dintre ei. Oamenii se iau

după ea, îi sfâşie hlamida de ceață cu lungi
unghii care cresc de peste tot - din pereți,
din stâlpi si din sticla geamurilor, începe să-
i doară carnea din care unghiile izbucnesc
în neştire, se-ncolăcesc unii în alții, se fac
ghem şi se rostogolesc urlând.

Intru în cafenea. Mă aşez la masă si
privesc după şoldurile dansatoarei.
Printre mese se târăsc păsări
si ciugulesc firimituri printre labe păroase.
Le-au crescut şi lor unghii răsucite,
le atârnă în urmă ca nişte rădăcini
carnivore.

Izbesc cu piciorul în ele,
țip să se-mprăştie, să se ridice.
Țip în continuare şi nimeni nu se mişcă de la mesele
din jur. îşi sorb cafelele
ca si cum ar fi sub clopote de sticlă

strig într-una
(scriu asta pentru cei care nu ştiu
de ce scrâşnesc aceste versuri)
undeva într-o cafenea, într-un oraş din care nu pot
ieşi, într-un poem pe care nu-1 pot termina.

MONOLOG

întretăiat de voci. în cafenea

Ce vrea cerul acesta negru? **„Cafeneaua e ca un marsupiu, prietene, în care traversăm oraşul la sânul mamei nopţi**...". E cea mai frumoasa dintre câmpii: noaptea memoriei
ierburi, viituri, oameni
şi grohotişuri. Şi moşu-meu Achim răcnind peste holde: „Arde-mi buzele, Doamne, dar nu usca grânele!" Să scrii pentru **el.** Pentru **ei** care nu vor citi niciodată dar se ridică din luturile cuvintelor peste alte luturi ale memoriei, lut pur, litere de lut

cocârjindu-se peste pagini, spărgându-se, năruindu-se în stihiile nopţii
„Iartă-mă, Doamnă din cafenea, că îţi vorbesc despre sat. *Tu* ai convulsiile câmpiei, viitura grâului a cioplit sfârcul sânului tău. Ce dragoste vrei tu...?". Ca si cum cel care scrie ar fi tot una cu cel care citeşte. Ca o bulboană e scrisul, ca o respiraţie animalică înfrigurându-ţi ceafa, spatele, mâna. **„Prietene, am dat mult nopţii. E cea mai frumoasă dintre câmpii aici în negrul cafelei: lut pur pentru ierburi de leac ...".** Ca o iarbă e scrisul, crescând cu unghiile. Ajunge pentru el

dragostea? teama? revolta? rugăciunea? „Nu **poţi ieşi din poem pe furiş, Doamnă,**

ca dintr-un bordel lăsând cheile la intrare
pentru altcineva, pentru altă sumă ...". Te
aşez în pagină, iubito, precum aşează cuibul în
iarbă pasărea
deasupra e cerul acesta ambiguu.

NĂMOLUL PAHARELOR

Orice cuvânt e stihial. Tremur pentru cititorul târziu:
dacă a luat versul meu drept o cale?
dacă genunchii lui se vor prăbuşi dincolo de zidul
paginii?

Cerneala s-a scurs pe manuscris de la un cuvânt
la altul. Ici şi colo câte unul ros, zdrelit, ca un
bulgăre în care igrasia s-a îmbibat si mocnesc
deja în el smârcuri înşelătoare

Unele cuvinte sângeră. Paginile par nişte

vitralii din lumina lor sângerie coboară
sfinţii în pâlcuri ca o răşină prelinsă din
trunchiul brazilor

întreaga noapte are un miros de răşină. Pe
pojghiţa paginii văd trecând orbi sau
somnambuli: pipăie cu bâtele împroscând
cuvintele sub tălpi, strivindu-le ca pe nişte
muşuroaie. Peniţa se face tot mai grea ca o cârjă
metalică alunecă pe raclele visceralului din mine

veţi citi asta deşi poemul nu e încă terminat veţi
sta deasupra lui precum pelerinii deasupra
fântânii
e secetă şi acum va fi şi mâine
nămol în ciuturile fântânii

nămolul e în noi şi-l purtăm prin lume
ce ştiţi voi care n-aţi golit pahar după
pahar
în cârciumile acestei nopţi.

COMPLICITATEA LECTURII

De la o vreme pagina se clatină în fața ta
ca o banchiză
ca un nisip se vălurește în fața ochilor

beția de-a fi pe pagina goală:
dispar rândurile, rămâi singur în bolgiile
textului
vocea poetului nu mai ajunge la tine
te strigăjl strigi
ești abandonat ție însuți
ți-a deschis o breșă pe care tu nu o știai
ca si cum s-ar fi prăbușit cu tine o scândură
de pe pod
cazi în gol
ceea ce vezi și ce strigi ești tu însuți cineva ți-
a aruncat frânghia scrisului să te agăți cine
strigă cine aude

străin în mijlocul acestor cuvinte
care nu mai sunt ale cărții ci ale tale
e vid și e frig
în același timp
nu știi cât e al paginii

si cât al dogorii trupului tău
orbit si totuși vezi:

scrisul se lichefiază
pereții par doagele unui butoi îngropat în nisipuri
vinul fermentează, vinul e scrisul

simți deja mâna tremurândă a singuraticului
întinsă către pahar în cafenele târzii, în veacuri târzii
eşti alături de el
lectura continuă.

Acum **când scriu** e numai râsul meu pe pod. Loveşte ca un bici, şfichiuie trecătorii strigându-le: „Azi sunt una cu podul - un creier turnat între două maluri ca un ciment. V-aş putea susține acum: treceți, înfriguraților!".

Pe pod nu există glod. Nu te leagă nimic de cleiosul lut. Este numai aer: al zilei, al nopții, aer care răsună-n noi ca o mărturisire într-o catedrală. Dacă ai putea rămâne în acest interval ai fi etern.

Acum **când scriu** văd cu poemul ceea ce nu am văzut zilnic: fețele celor care trec, odăile unde se vor prăbuşi pe paturi sordide, locurile de muncă, **moartea din ochii lor:** ea îi face atât de egali pe pod

Ştiu: magia de-a intra pe pod este magia de-a ieşi din tine. Să înțeleg că **văd** sau **analizez** când privesc această femeie: s-a oprit lângă balustradă ca într-un nimb orbitor unde totul e egal cu sine - înapoi poate fi înainte, înainte poate fi înapoi...

„Aveți o țigară? ...". Are ochi de reptilă surprinsă în

rut. Mireasma ei se prăbuşeşte peste mine ca un copac
cu crengi şi cu rădăcini. Oare ştie că îmi aminteşte versul lui Marlowe: „Şi-s zgură toate câte nu-s Elena"?

Egali. **Privesc** oare sau sunt **privit?**
Te jenezi că eşti singur pe pod ca şi cum ai fi surprins
dezbrăcat. Ai nimerit ca o pasăre orbită de un lan de
floarea-soarelui. Astfel e podul - toți ochii
care trec: un lan scânteind.

Uneori, dacă ai noroc, poți vedea Moartea trecând
podul. Poți s-o opreşti, s-o ții de vorbă. Dar cine
rezistă să pună întrebarea: „Mergi mai **departe,**
Moarte? ..."

Voi care treceți podul şi nu vă uitați nici la dreapta nici la
stânga; mergeți înainte crezând că înainte nu este
împreună cu înapoi; guşați ai cametei, apărând seara
după ce v-ați socotit dividendele, cu guta voastră, cu
amantele si potăile în lesă, prin voi se scurge din oraş
toată duhoarea tripourilor, zoaile hârtiilor, treceți fericiți:
pentru voi podurile nu sunt decât galerii de la camera de
baie la camera de excremente.

Râul pare o oglindă înțesată de chipuri, de grimase,
de proiecții, ca nişte şişuri înfipte în pieptul căzut al
rănitului.

Am amintiri de pe pod:
- doi tineri care se hârjoneau lângă balustradă, înjur
măturătorii ridicau un nor de praf. Ei râdeau
îmbrățişați: **„Hei, măturați-ne urmele, nu mai
vrem
să găsim drumul spre casă!".**

- bărbatul care privea-ndelung râul fumând o țigară.
Apa era pentru el un ecran pe care-şi proiecta tot
ce-a adus cu sine. Ca şi cum şi-ar fi despachetat un
sandvici: îşi ronțăia acolo imaginea purtată de-acasă;

Putere a orei de pe pod când îți străvezi
toate vârstele parcurse

Privirea să fie ceva ce stă în tine, chircită? Sau e
o hoardă de căprioare care o zbughesc spre
luminiş?

Vezi apa curgând, rupând marginile, spălând pietrele,
tocindu-le. Dintr-o dată o simți la temelia casei tale.
Ți-e frică. Scotoceşti după o bancnotă în buzunar să vezi
dacă
poți intra la o cafenea, îi vezi cernelurile de pe
însemne cum se scurg, hârtia se-nmoaie ca aluatul,
totul devine râu, totul curge.

Frica rămâne. Acest dans care ți-a înmuiat genunchii. Nu
mai îndrăzneşti să ieşi din cerc. Tropăieşti mai departe:

„Hei, dansatorule, eşti în vârtejul fricii:
eşti chiar viața - o flacără întețindu-se

pe mormântul tău".

Sunt bărbați ai podurilor. Singuratici şi cavernoşi.
Lunatici şi mistici. Unii sunt **de dincolo,** alții **de dincoace** de pod. Trec discreți ca şi cum ar fi în fața
unei frontiere: n-au suficient curaj să vină pregătiți
pentru a rămâne de-o singură parte. Târziu, când
vântul şuieră pe străzi şi lampioanele hăuie ca stupii
l-am auzit pe unul hulind: „Horcăie oraşul si voi stați
în apartamente vestejiți şi limfatici în carcasa odăilor
precum melcii!".

(Mai e unul întârziat deasupra unei cești de cafea:
scrie despre pod. Stă deasupra paginii precum ar fi
deasupra
unei fântâni din care şi-a scos cu găleata propriii ochi)

„în sat mă urcam pe o căpiță de fân şi
priveam iarba în zare până când mă dureau ochii;
până mi se părea că iarba devine limpede şi curge cu
mine cu tot. De pe mal îmi făceam semne - tot eu - cu
mâna:

Fii liniştit, te văd, alerg după tine, nu-ți fie
teamă ...".

De ce vii oare pe pod?
Ochiul adună imagini care se înnămolesc, se depun în
părțile mai albastre până devine turbur. Acum, privind,
se deşartă tot nămolul, ca o vomă, ca un acid ...

Această putere a ochiului numai acum:
de-a fi în extensiune - în acelaşi timp aici
si de **cealaltă** parte a podului
înecându-si imaginile darreasamblându-le lăcrimând:
- Sunt leşuri în adâncul ochilor noştri, Doamnă ...
- Ştiu. O femeie se poate îneca nu numai în vâltoarea
unui râu ci şi-n albastrul unui ochi...
- Cei care se privesc susțin ca nişte piloni toate
podurile
lumii...

E târziu, Domnule. Cel mai turbat râu
e noaptea unei femei singure. Nu-1 poate trece decât
sprijinindu-se-n ochii Celuilalt...

Acum **când scriu** pe pod: revărsat din ochi şi totuşi
întreg; nemăsurat şi totuşi un trup chircit pe balustradă;
Vibrând şi totuşi crispat fixându-mă de metalul
podului, neştiind dacă locul meu e pe pod sau în aerul
pur **aringându-mi** toate clipele trecute şi-atât de
departe de frigul anilor.

Cum vei înghesui atâta imensitate în carnea
ta strâmtă şi-ți vei lăsa capul pe pernă într-o odaie
de la etajul trei?

„Hai, să vedem berăriile, mă cheamă prietenul loan, **să risipim clipa - curva de clipă care ne consumă, javra care ne latră nopțile!".**

Oraşul e sălciu. Mucegaiul e peste tot. Zgura, igrasia şi scuipatul vibrează sub linţoliile de neon.

„Cu flecare pahar, pierd bucuria de-a muri!", ne strigă de la o masă bătrânul loachim, actorul. Mai are în preajmă: o grăsană care scrie la un ziar; un ciuf care ține o dugheană; un misit; o paparudă în blugi; un chel pomădat; liceene glazuroase.

La masa pictorilor îl ascultăm pe Varlaam, zugravul: **„Toată noaptea am văzut viermi cum ieşeau de sub argilele culorilor. Şerpuiau pe tablouri ricoşând metalic..." „Vorbe de bețiv!**...", murmură-ntr-un colț poetul Matei, uscățiv şi cu părul lins. întinde mâna tremurândă după pahar de parcă încerca să proptească cu ea pereții viziunilor sale

„în ignoranța lor sălcie, oamenii nu-ți văd mâinile pline de sângele culorilor, perora loan, **„nici creierul de burete plin de otrăvuri. Le urăsc camerele pestilențiale: cum i-aş mai biciui şi alerga peste câmpurile de ienupăr!".**

Salonul seamănă tot mai mult cu un uriaş borcan în care
se macerează-n tăcere trupuri, resturi menajere, lichidul
paharelor. Sunt risipiți pe la mese: urduroşi panglicari ai
ziarelor;
fandosiți din corul bisericii; guvernanți
de tripouri râncede; cârtițe ale cametei, valeți ai monedelor ...

**„Arată-mi, prietene, măcar un loc în acest oraş
unde să-mi pot planta caişii din priviri",** întreba sau
cânta
dansatoarea trecând printre mese. Trupul ei era
prin fumul cârciumii o lumânare pâlpâind. Părea
că o purtăm fiecare în mâini, blegiți, întinzându-ne-o
unii altora, ca într-o rugă

Linţoliile de neon vibrau mai departe peste noi.

TENSIUNEA DETALIULUI (I)

La ora aceasta cineva scrie ca şi mine
acest poem. Despre noapte. Despre
teamă. Cuvintele noastre se întâlnesc se
întind peste lume ca un nor radioactiv şi
se face totul o frică imensă.

(împrumută-mi, satule, chiotul şi
strigătul pentru fiarele acestei nopţi
sticlirea cuţitului meu să întreacă
sticlirea ochilor lor
aproape te ard

aproape-i deja negru aerul
aproape-i sur scrisul şerpuind
ca o dâră de sânge).

Cineva pe stradă tremură dinţii îi
clănţăne şi tu scrii repede totul,
gâfâind, pană el găseşte lampa
cuvintelor, intrarea şi uşa

(Versul înghite tot ce-i pun pe masă: îl
hrănesc docil, îl văd cum se-ngraşă şi
se-nmoaie. Textul e jugul din cada de
baie. îi dau drumul pe canal).

îmbrac o cămaşă nouă, chiui fericit pe scări
şi-ncep să intru în nufărul de murmure al
străzii trebuie să cobori când scrii să te
amesteci cu glia şi sângele dintr-o privire
în altă privire dintr-o carte în altă carte din
vizuină în vizuină versul hrăneşte moartea.

TENSIUNEA DETALIULUI (II)

însetat, pe salinele gândului

Poemul, ca o ambulanță la poartă

Moartea este însoțită de moarte

Iubirea irigă cuvintele

Nostalgii regale există în orice poem

Eu sunt centrul cuvintelor mele

Poemul vrea omul înlăuntrul său

Să te poți împroprietări cu orice
vers

Să nu predice poemul

Titlul incendiază corpul poemului

în poem nu există cuvinte cu
autoritate

îți dăruiam tot ce povesteam

Poemul menține ordinea viselor

TENSIUNEA DETALIULUI (III)

1. La ora aceasta cineva scrie ca şi mine
acest poem. Ieşi pe străzi ca şi cum ai căuta un
om, o casă potrivită pentru poemul pe care
tocmai 1-ai terminat.

2. Eşti gata să suni la uşă: ,,Doamnă,
am scris un poem care ar dori să locuiască
aici. Pot să vi-1 încredințez?".

3. Apariția femeii e o fisură înlăuntrul
poemului, o intruziune în procesele-i
alchimice, o clipă de ezitare a
destinului

cu ea poți deosebi celelalte voci.

4. Dar poemele nu apar prin descendență, prin
sciziune, ca râmele

fiecare cuvânt al lor e nou te
cutremuri în fața lui

de sub cangrena pielii
de pe argintării
el dezgroapă copilul
din noi

TENSIUNEA DETALIULUI (IV)

Sub negrul nopții pagina albă
precum sub fulgerele verii
câmpia
cui îi este frică
de moarte nu va putea să scrie scrisul o
atinge, este atât de aproape de ea încât ura
poate deveni iubire

precum preotul în odăjdii
simte vulgaritatea celor de sub patrafir

așa simți cuvintele adunate în seara asta pe
pagină cine e mai vinovat
tu care te scurgi prin ele cu tot glodul drumului
ele care s-au îmbuibat de zgura lumii ca niște
bureți de uleiuri

dacă nu vezi nicăieri divinul
sub greutatea nopții
cum o să-1 vezi în om
ca sub fulgere
cuvintele devin cuțite
ele mențin sub stele ordinea lumii
chiar acum le simt în coastă

TENSIUNEA DETALIULUI (V)

1. Să pui alături: oglinda şi
unghia
una dezvăluie
cealaltă corectează sfâşiind.

2. Când duc mâna la piept
dau de copil.

3. Dacă
„angoasa te pune în contact cu
nimicul"

versul te apropie de zeu
dacă
„soarele va străluci deasupra celor
drepți"
versul va dogori peste îndrăgostiți.

4. Diavolul de cuvânt
m-a călărit toată noaptea.

5. în orice om
în fiecare dimineață a lumii

un Cristofor Columb
aşteaptă să urce pe puntea
unei corăbii.

6. De la o vreme cuvintele se înlocuiesc
cu reumatisme.

7. Am călătorit în deşertul acestui gând
şi am țipat: „Citind acest poem
nu vreau să atingeți
fruntea rece a unui mort!".

8. Ce milă mi-e de tine care scrii:
ce te-o fi chinuit?

9. A-ți preda iubita
zilnic, ca pe un tribut,
lighioanelor din vers.

10. Până la o vreme trupul tău era
poemul
apoi poemul a devenit trup
atunci ne-a trezit foamea

de celălalt.

11. Rusticitatea acestui cuvânt are
atingere cu demonicul.

12. Aici titlul se sprijină
pe
trupul acestui poem
ca sabia pe gâtul osânditului:
Târfă!

13. Atâtea nopți arse
numai cenuşa, numai cenuşa
aşteptând vântul, vânturile.

14. Când îți place un vers
nu-1 scrii până la capăt
îl laşi să trăiască ca
şi cum ai refuza să pui în lanț
un câine drag.

15. E un vers care va dansa
peste versuri
le va călca în picioare le
va suge sângele.

ol16.e Pienplucilemcineiturepborem: el
nu îndepărtează moartea ci
înfruntă mizeria zeilor.

17. Un cuvânt-hienă
peste praguri
dacă n-a găsit
nimic te va sfâşia
pe tine.

18. Cum se scurge apa în luturi
crăpate
aşa textul în alt text.

19. în faţă un spectru
bătrân:
copilăria mea.

20. Poemul ne ocroteşte în aşteptarea
zeului.

21. Şi geamul ca o pleoapă
tot mai grea.

22. Nu vin cu cuvântul
ci cu satul din cuvânt.

23. Lângă trupul femeii
ochiul răsare
şi corăbiile gândului se scufundă.

24. Acum e mai târziu în noapte
decât în ochiul orb.

25. Simți? Tu de ce te-ai teme
deasupra
paginii mele? închide ochii:
vei găsi acolo bulbul spaimei
mele, lucrând.

26. Ca într-un act sexual - **a vedea**
înseamnă **a participa.**

27. Liniile coapselor tale '
•
modifică negura oglinzilor.

28. Ochiul e un obstacol pentru a-
1
vedea pe Dumnezeu.
El nu **apare** ci vuind se **mistuie-n tine.**

29. Am cântat eu asta, am fredonat:
„Cu tine traversez străzile ca pe nişte
plute cu toate cobor către mare"?

30. Cine are un poet în casă aude râul
scurmându-i temelia.

TABLOURILE

„Sunt tablouri vorace şi tablouri despotice,
îmi explica pictorul întinzându-mi un pahar.
Pe unele le vezi cum se dilată, icnind, între
ramele de lemn, sufocând, ca nişte grele
juguri,
viorile, naturile moarte, colinele, personajele
istorice...".

Le priveam risipite prin colţuri, rezemate de
zid, atârnate în cuiele pereţilor. Puteam să
aud desluşit: fojgăiala armurilor,
monede zornăind pe mese de taverne
sub vâscul muced al culorii,
cu băutori de absint condamnaţi la
penumbră,
damnaţi cu rănile veşnic şiroind-victime
ale detaliului în
ospeţe lăsate în putrefacţie.
Priveam în paharul meu cu alcool şi-1
ascultam
pe pictor:

„Ramele sunt chingi... Ele coagulează ca

nişte oale de noapte tot ce a secretat ochiul..."

Seara cobora peste atelier si paharele
de alcool. Petele de pe podele păreau
că se scurg în pământ, tablourile îşi
retrăgeau în sine culorile ca nişte
tentacule ţinute

până acum pe grumajii şi umerii noştri.
„Vezi prietene, oricât ți-ar părea de ciudat:
tablourile ne-au rămas singurele ferestre
pe unde oraşul poate fi prădat, părăsit,
invadat...".

CÂMPIA ŞI FUMUL CAFENELELOR

Pagină rebelă - câmpia

încă văd asta:
eu sunt cel care stau în iarbă - un animal
în soare
oraşul încă n-a muşcat din carnea mea
femeile încă nu m-au cernut prin
oglinzi
acolo în iarbă am fost cel mai apropiat de cer

câmpia are sex. înfierbântat l-
am simțit atrăgându-mă: prin
ierburi trupul ei fremătând
-pământul ne jinduieste
animalic

cîmpia-i o scenă
totul e aici în aşteptarea furtunii

deasupra stai tu, cititorule, privirea ta
anima literele, mişcă frânghiile şi
păpuşile uneori simți că îți scap
dintre frânghii răstorn literele, nu mă
poți citi

nu mă poți striga pe nume
nu poți intra în oglindă
ca şi cum ai vrea să sari în râu să mă salvezi
de la înec

iarba mi-a acoperit toate drumurile trec
aşteptând să sară de undeva o urmă la
mine:

- mă va sfâşia ca o fiara?
- va sări la gâtul meu ca o iubită?

să-mi îngrop satul în poem
în creierii lui să urle
să danseze mai departe
în pământ, adânc, bulbii așteaptă

să ai în suflet câmpia ca pe o oglindă în
care se priveşte Dumnezeu

ca o durere
ca o iraționalitate
ca un câine pe urme
vine în spatele tău
ochiul câmpiei

fără tine, iubito, cuvintele

mi-ar fi rămas ca strugurii neculeşi pe
vrejuri
poemul ca şi butoiul
face vinul tulburător al cuvintelor

oriunde calc simt iarba sub tălpi
chiar şi pe dalele de piatră o simt:
creste în jurul meu acum mi-a
ajuns până la glezne urcă spre
brâu, mă înfăşoară ca într-o haină

cu ochii atât de plini de vara câmpiei
rătăcesc prin fumul cafenelelor...

*

un vers ierbos se lăţeşte
peste luturile memoriei mele

,câmpia-i o oglindă învolburată,
în argintiul ei e lutul amintirilor
din care-mi sorb urma copilului
din sat.

II. (ALTĂ) DARE DE SEAMĂ DESPRE OCHIUL ORB

Motto:

„Unde te afli, orbule?
în inima
tenebrelor..."

(Proverb berber)

ALEGEREA OCHIULUI

Ştiu: Ochiul Orb nu atacă omul

Când scriu simt raza lui invizibilă
cum mă acoperă ca o ploaie de acizi dogorâtori
ca o respirație a unor alge
înfaşurându-mă
în crusta lor limpidă

îți trebuie cuțit în mijlocul scrisului să-
ți desprinzi de pe trup țesătura
muşchiului său vorace, să sfâşii
crisalida

ai lama tăioasă a strigătului:

„Ştiu, Doamne, că Ochiul Orb nu-i un sicriu în
care să te mai port ca pe-o cumplită larvă
urmele-ți vinovate erau semințe în nămolurile
sale sunt vegetații, insule, nisipuri, grohotişuri,
insecte el este labirintul meu spre tine".

Ştiu că Ochiul Orb nu atacă omul.

Ştiu că într-o zi cleioasa negură a Ochiului Orb
se va retrage
ca apele de pe uscat
ca ghiarele de pe gâtul căprioarelor

şi va rămâne pupila lui pură - sfioasă floare a
neantului.

Acum când scriu simt cuvântul ca pe o cârjă
simt mâinile tremurânde ale celor care au trecut
înaintea mea prin bezna lumii

văd cu scrisul

PLANCTOANELE OCHIULUI ORB

în lume e târziu
în Ochiul Orb e acum
în noapte e negură
în Ochiul Orb
lumina cade egală pe lucruri.

Ochiul Orb e atunci când
privirea se rupe de creier, se smulge din
carne, se dezlipeşte din arcade;
golit de orice gând greoi de lut,
singur, plin de el însuşi,
atotcuprinzător,
sorbind materia lumii ca un burete sau
trecând printre lucruri ca o rază invizibilă.

Ochiul Orb e obscen
ca un sex al neantului.

Ochiul Orb nu este o oglindă

să arunce deasupra zbârciturile
tale
ca pe un dop de plută;
nu eşti cel care te uiţi -
ecograf al insomniilor
el te face să te vezi pe
dinlăuntru.

Să intru în alchimia Ochiului Orb
ca într-o placentă înainte de
naştere.

Ochiul Orb - sanctuar al
himerelor
nebuni cei care
vor să găsească aici o capelă
pentru
rugăciune.

Va fi fost al meu sau al cui acest
ochi orbecăind pe străzi ca un
câine înfometat aşteptând să se
arunce cu dinţii la gâtul fraged al
adolescentei? Ea tocmai a fost
poftită într-o maşină languroasă
dar hingherii au apărut brusc
cineva a recunoscut animalul care
scâncea în tine.

Ochiul Orb
nu este decât un text
ilizibil.

Pur, ca neantul
Ochiul Orb e
starea de celibat a zeilor.

Să păstrez satul în
Ochiul Orb ca într-un ierbar.

Te-ai baricadat în trupul tău ca
într-o fortăreață de lut. Nu mai poți
ieşi. O vietate strivită -ochiul. A
rămas singura fereastră:
veştejitule, nici n-ai văzut nici nu
te-ai lăsat privit.

Sunt regi cei care poartă prin lume
Ochiul Orb.
Ei nu pot fi niciodată
sclavii privirii.

Ochiul Orb anulează umbra
-această iraționalitate care
face posibil diurnul.

Nu vă uitați la mine când trec prin oraş

cu Ochiul Orb. Atâta doar:
de sub plapumele voastre n-ați văzut
această orhidee a neantului.

Cel puțin aceste nisipuri
ale Ochiului Orb
nu le va putea străbate oricine până la mine.

Pe câți alege fulgerul?
Ochiul Orb are această grandoare
de-al fi îndurat.

în Ochiul Orb, ca într-un lan de grâu
carbonizat substanța neantului tinde să
devină vizibilă.

Ochiul Orb va supraviețui luminii.

Cine n-a văzut cum se scurge varul pereților
cum se macină inscripțiile monezilor cei care
au trecut prin dogoarea alcoolurilor din
cafenele vor putea să intre fără teamă în
domeniile Ochiului Orb.

Captiv în tendoanele cărnii Ochiul
Orb face ca lăuntricul să fie o
regiune unde vizibilul şi invizibilul
ne aparțin.

Grandoarea Ochiului Orb
o ştie doar iarba pârjolită
de secetă.

Ochiul Orb nu se descifrează
ca o scriere.
El se desprinde de pe lucruri
precum se răzuiesc pereții înainte
de-a aşterne o nouă pictură.

Suntem cuprinşi în
adevărul Ochiului
Orb.

Nu-i întuneric în Ochiul Orb ci o
oboseală cumplită, o sfârşeală a
privirii care rămâne agățată, reptilă,
târâtă printre obiecte.

Treceți: Ochiul Orb nu ne distinge
-el ne include.

Alaiurile vor porni într-o zi spre Ochiul Orb nesfârşite şiruri: trădători şi lepădături, căutători de aur, femeile nopţilor jupuite, străini si şerpaşi, hăituiţi şi hăituitori, naivi şi săraci, gură cască şi acriţii de bine vor pomi spre

domeniile lui.

şi tu, poetule, printre ei, ce vei face? Sărace verb, poţi tu fulgera în noaptea Ochiului Orb? '

Desfac pecetea:
cândva în noapte când lecturile nu-mi mai spun
nimic. Chiar dacă nu întâlneşte divinul
Ochiul Orb se întoarce îndumnezeit
de razele neantului!

Priveşte şi crezi ce vrei

Ochiul Orb
este retina pură
este dislocarea
este sexul încremenit al icoanelor
este copita pe un cuib de ierburi
este nămolul malign al catacombelor
este narațiunea în extaz
este sensibilul încremenit
este plasma originară a lumii
este cenuşa cărților
este abatorul unde ard spaimele nopților
noastre
este sicriul în care îngropăm divinitatea.

Priveşte

Sunt atâtea ieşiri. Prin **Ochiul Orb** e mai cald:
te scufunzi, te scufunzi ca atunci când, Ioane,
în râul satului căutam curcubeul scufundându-
ne la
capătul razelor.

„Vezi, eu sunt deja **în el.** Stau **în clopotul său",** îmi
strigai. Şi erai o clipă despărţit de mine
ca printr-o cămaşă prin care-ţi vedeam îngerul
de sub coşul pieptului, străveziu şi pitit
ca o pasăre zgribulită.

Dar nu găseam nimic în nămoluri: ridicam la
suprafaţa
palmele pline de lutul vâscos. **Să ne vopsim cu el să
nu
ne vadă ceilalţi,** ne-am spus.
Şi ne acopeream cu mâlul negru întreg trupul.
Şi stăteam pe mal până se usca pe noi. Şi era o coajă
ca o crisalidă în care ne simţeam protejaţi, departe
de lume.

Priveşte până vezi

Ştiu că-desfac pecetea cu fiecare cuvânt
scris carnea vibrândă şi inima nu-mi erau
de-ajuns îmi trebuia acest stigmat al
adâncurilor Ochiul Orb el e ombilicul dintre
scrisul meu şi neant.

HAGIOGRAFII PENTRU OCHIUL ORB

1.

O bulboană, o vânturătoare,
o meliță
este poemul la răscrucea nopții

- întoarce-te, îți spune Vocea.
Tu însă știi că nu ai plecat nicăieri.
Că ești. Acolo.
- Nu păși, repetă Vocea.
Dar tu nu ești în mers, în alergare,
nu te afli pe margini de prăpastie.
- Ești în fața Ochiului Orb,
șoptește Vocea.
Arcadele îi sunt goale ca un stup
din care au dispărut albinele. Te uiți
înfrigurat în noaptea lui:
vrea el să te vadă? sau este doar un

înveliș care te protejează
te acoperă ca niște solzi ca
o mantie gelatinoasă
de dogoarea neantului?

2.

Târziu pe străzi. Zidul e rece, cleios.
Din noapte se apropie cineva.
Ierburile de pe clădiri îmi par lucioase, sticlesc.
E un om cu un ochi enorm pe umeri.
Sau este doar un ochi mergând;
sau un bob uriaş de rouă lunecând pe frunzele nopții.
- Nu-ți fie teamă, zice. Pot să-ți aparțin...

îl privii. Mă simțeam ca o pâlnie prin care se
scurg în mine resturile unui animal solzos.

- Eşti deja altul, îmi spuse după ce străbăturăm oraşul.
Nu mai eşti doar cel care vezi
ci eşti însăşi privirea lăsată ca o lamă de cuțit
peste cadavrul lumii...

3.

Lângă piața de vechituri îl puteți vedea: așteaptă
o ofertă, pot transporta câțiva saci, o canapea,
un butoi, un scrin. Ore întregi, lângă cal, omul
scrutează strada săpând cu privirea în trecători,
aruncând straturile mâloase ale preocupărilor
cotidiene ca să-şi dezgroape cele trei monede.

îi vorbeşte calului: „Poate ți-am ars ochii ca să
nu te sperie maşinile... Dacă ai şti cum arăt când
nu vine nimeni m-ai ierta pentru seara aceea..."

Și-ntr-un târziu pleacă: azi n-a venit nici un
client. Calul calcă rar, apăsat, ca şi cum
copitele lui s-ar scufunda într-un nisip al
unui tunel prăbuşit: numai el îl vede si prin
el poate chiar evadează din oraş fără să
poată fi observat

omul gândeşte: „Calul n-are de unde să ştie
că acum galopează pe pământ şi nu prin cer... Poate
el trece printre îngeri... Dar eu până unde îl pot
însoți?".

Mâine lângă piața de
vechituri: omul si calul.

4.

Un Ochi Orb, rătăcit, mă agață de pulpana hlamidei:

- Ia-mă cu tine şi arată-mi oraşul...
- E periculos în oraş, zic, şi, de altfel, nu ştiu cum să te port...
- Cum ai prinde o sabie de mâner, ia-mă cu tine:
vei fi în siguranță.

înfuriat de mulțime, Ochiul meu Orb se smulse şi se cațără pe un stâlp de iluminat.

- Coboară, îl mustrai, nu mă pot duce acasă fără tine...

S-a apropiat un milițian şi 1-a fluierat îndelung.

- N-auzi, îl strig, o să am de-a face cu municipalitatea...

Un haidamac care trecea a luat o piatră şi-şi făcea vânt.

- Nu arunca-n el, 1-am rugat, e ochiul meu si nu ştiu

cum să-1 cobor...

Veni şi un câine. Latră la el o vreme apoi urină tacticos pe stâlp.

- Coboară, 1-am implorat, cum poți sta pe un stâlp urinat de câini?

O luai de-a lungul străzilor, poticnindu-mâ, pipăind zidurile. La un colț mă acostă o femeie: „la-mă, îmi zise, sunt cea mai frumoasă: am sânii de piersică si coapsele turbate...".

Am sosit acasă prăbuşindu-mă tulburat la masa de lucru. Scrisul mi se părea o pâlnie în care deversam toate imaginile adunate, rupte şi smulse din trupul oraşului. Zeflemitor, de pe grămada lor, Ochiul Orb mă apostrofă: „Nu vedem niciodată decât ceea ce purtăm în noi înşine!".

6.

„Iată-ne față în față:
tu îmi aduci nisipul negru al himerelor
eu îți dau spre desfătare
vegetații, grohotișuri, ape

tu ești doar ce-a mai rămas dintr-o
oglindă pe care a călcat o copită
împroscând tot neantul ascuns în ea

tu ești un abator unde se macerează
chipuri de pe monede încrustate de
mult".

Așa discut Cu Ochiul Orb.
Cuvintele se depun pe retina lui ca un strat
de
gheață.
Dincolo pâlpâie lumini
ca și flăcările în noapte deasupra
comorilor.

Deasupra paginii. Am stiloul în
mâini strâns ca un cuțit în noapte

aceasta e legea celui care scrie.

Ochiul Orb icneşte în apropiere ca

şi cum ar da de-o parte grinzile
putrezite ale beznei.

- Ce faci, îl întreb.
El îşi mişcă limbile beznei:
- Stau pe un bulgăre de bezná şi
mănânc bezná.

CELALALT OCHI

I.

Nu 1-ați văzut:
plutind peste nisipuri ca o lună dublă
Ochiul Orb

uneori se deschide deasupra lumii ca o
ecluză a divinității atunci îngerii trec
printre oameni şi oamenii printre
îngeri privindu-se ochi în ochi,
scurgându-se unii' în alții.

II.

Nu 1-ați văzut:
Ochiul Orb n-are intermediar
între lucruri şi zei pentru el nu
sunt nuanțe nici aparențe

astfel se deschide: inalterabila-i pâclă
îți asază o mantie de ceață pe umeri.
De pe ghemul său bolovănos se
desprind coji uleioase, limpide, se

aşază peste lucruri şi pe umerii tăi
precum nişte gheare:
eşti în miezul neantului.

III.

Nu 1-ai văzut:
e o falie iscată printre ziduri, un tunel cu
pereții de plumb încins care mişcă oraşe şi
diguri, în văgăunile-i secate lucesc solzi de
animale dispărute de mult albine stranii au
căptuşit arcadele cu faguri muşchi solemn a
cotropit oglinzile.

Sunt cuiburi părăsite la care nu se-ntorc
păsări?
Sunt cuvintele cu care strig un vas
din care s-a scurs zeama?
în grotele nopții sânii femeii - stalactite
țâşnesc în lumânări deasupra clipei.

Ştii că e inuman să fii de față
că se vesteieşte carnea pe oasele tale
în duhoarea lui, că bezna lui poate fi chiar
spaima ta, că s-ar putea s-o fi vărsat
chiar tu în găoacea lui

tu îngere care stai la intrare să poți deosebi:
cine vine spre cine?

EU, OCHIUL ORB

„Sunt câini în ochii mei.
sunt şobolani care sapă galerii sub
strepezitele
cuvinte ale Bibliei

nu sunt sterp: mustesc latent

prin mine se separă himera de
ființă, umbra de corp, respirația
de horcăit, aburul de mâzgă

sparg visele voastre
când se prefac în pungi veninoase de
himere
multiplic fervoarea beznelor
de-a fi aşezate în voi ca într-un vas:
eliberați-vă

vă seduc prin ceea ce ascund

nu-mi căutați forma
himerele iau forma celor pe care-i

posedă

când privirea devine o sârmă
pe care se cațără insectele obiectelor
vă învăț că sunt rază

nu orbind mă găsiți ci
privindu-vă în ochi:
neantul e în voi

mă las purtat de cei aleşi
de cei care pot să îndure fulgerul
uleios al beznelor

sunt labirintul neantului
sunt de o vreme cu lumea
sunt fața ei nevăzută
sunt talerul celălalt al balanței:
sunt aşezat **lângă** ochiul care
vede".

TRATAT DESPRE OCHIUL ORB I.

Peste lume se roteşte un Ochi Orb
ca un roi de albine cumplite
ca un nor radioactiv gata să crape
ca o spaimă a beznelor izgonite din bezne.

Iată ce vede Ochiul Orb:
un vultur stând pe obeliscul
din piața oraşului
pe clădirea primăriei stă un alt vultur
pe geamul paraliticului
pe dugheana din parc
pe terasa cafenelei
ghearele lor strâng piatra statuii
pervazul ferestrei, cărămida terasei
se încolăcesc până cuprind întregul
oraş.

El tace. îl simțim doar cum ne-a atins o clipă
cu duhoarea găurii sale cumplite ca un solz de
animal gelatinos ca o unghie încinsă.

Iată ce se mai întâmplă în Ochiul Orb:

[illegible]
se sufocă o femeie ca într-o grotă
prăbuşită cad păsări peste oraş de
parcă s-ar surpa

m cer narcişi
o lumânare de sunete arde-ntr-o carte
pe
noptiera muribundului.

Ochiul Orb este acolo: impenetrabil,

nu cheamă, nu strigă.

Tremuri. El este deasupra, la dreapta, la stânga,
este împrejurul tău
eşti şi tu o parte din el
o parte cu care neantul lucrează
atacă, se infiltrează în oameni

simţi cum îl hrănim în nopţi singuratice
a crescut enorm pe
excrementele fricii noastre, pe
coşmare, pe strigăte, Ochiul Orb

răsare deasupra noastră
ca un nufăr negru

II.

Numai noi suntem:
eu
şi Ochiul Orb.

Beau un pahar de alcool.
Femeia aşteptată îmi bate la uşă.
îi întind şi ei un pahar. Are genunchii
sălbatici şi coapsa turbată.
Ea cere de pe raft cartea lui Borges.
Când o răsfoim literele alunecă de pe
albul paginii precum varul de pe pereţii
scorojiţi: precum cenuşa se-mprăştie
pe podele, pe picioarele noastre.
Apoi se face linişte asurzitoare:
aţipim grei de plumb. Numai visele ni
se
scurg în afară
caută arcadele Ochiului Orb
intră în cuibarul lor
îi clocesc ouăle
viermănoase
Şi
se furişează înapoi sub
pleoape
precum sub maluri, şerpii.

Ochiul Orb ezită.
Apoi se mişcă cu tot frigul din el
cuprinzându-ne. Clipeşte? Lăcrimează?

Tânăra femeie vibrează în aşternut.
Ea nu ştie că Ochiul Orb ne priveşte
că este o gaură carnivoră
prin care ne înghite neantul
că este un canal vorace pe unde
năvălesc
animalele spaimelor noastre
clămpănind din dinți.

III.

Am ajuns în miezul Ochiului Orb. Un
scrâşnet aud sub paşi ca şi cum o cazma
râşneşte pe monede îngropate de mult.

îmi amintesc: astfel era cartea
înainte de a fi scrise cuvintele - o grotă
carnivoră
înghițea totul animale,
păsări si luturi. Literele opresc totul
să curgă, să se destrame.

Acum se-apropie animale incipiente,
ciudate: răsuflă în ceafa mea. Oxizii lor
duhnesc: sunt dinți sau solzi lunecând?

E miezul Ochiului Orb
acolo unde îngerul se apleacă asupra
poemului
şi literele se destramă, se şterg.

IV. (PSALM

pentru Ochiul Orb)

Până la mine privirea Ta
străbate toate volburile lumii

întârzie uneori printre
viețuitoare, ierburi şi
arbori, zdrențuindu-se
printre grohotişuri

alteori, rănită, se aşează şi

gângureşte în cuibul păsărilor.

Tu nu mă priveşti, Ochiule Orb:
tu mă acoperi.

V.

Un ochi negru
se roteşte peste oraş ca un nor de corbi;
un ochi negru
ca un nisip prin care vântul n-a spulberat
decât cenuşă şi jar.

Noi trecem buimăciți prin privirile
celorlalți
ca printr-o ceață
ca printr-o pânză de păianjeni;
în jur se face negru, e târziu
nici o voce până la tine cel de pe străzi
vezi deodată că eşti deja în ochiul negru
în nisipurile iui
până-n genunchi, până-n gât
si-i gol ca o văgăună
şi deasupra lui e un alt ochi
altă văgăună nămoloasă.

E un ochi negru
în care s-au cuibărit morții tineri
şi cărțile făcute scrum
un ochi mâlos

sorbită de şobolani spaimei
din care şi zeama alcoolurilor a fost
şi n-a rămas decât zațul negru
al cărbunelui.

Simți oare ce vede acel ochi
când dă să se stingă?
Cine-l duce pe umeri
printre noi, împleticindu-se, căutându-ne,
zdrelindu-se de noi şi strigându-ne?

Până se oprește deasupra ta
lumina scade deodată peste rânduri:

Ceea ce acoperă el poate
citi doar îngerul.

VI.

Uneori privind îndelung paharul cu
alcool descopăr că ochiul e acolo:
mă priveşte
aşteaptă să-i sorb beznele

azi am lăsat paharul neatins şi am ieşit
orbecăind prin noapte

mâine. Lângă paharul din cafenea.
Nimeni nu vede pe nimeni. Nu e decât
dansatoarea ca un copac de sânge
fremătând.

VII.

Nebun acest Ochi Orb
pornit pe străzi.
Ca un animal solzos amusină tomberoanele
oraşului
îi mănâncă reziduurile himerelor
îi ronţăie cojile spaimelor

ca o pasăre ce distruge omizile arborilor
în noaptea oraşului - Ochiul Orb
stârpeşte insectele care atacă bulbii
viselor.

CÂND ÎNFLOREŞTE ORHIDEEA NEANTULUI

Nu mai ştii care ochi te priveşte acum:

- e unul care-şi lipeşte, în fiecare noapte,
pielița lui albastră de geamul meu.
în cameră totul devine limpid, aerul tot mai
dens si salin încât lisus poate păşi din nou
peste ape

- e un ochi care priveşte un cal. Acum
i-a rămas incizat pe pupile ca într-un
nămol din care nu-şi poate smulge
copitele

- este şi ochiul tău, iubito, care m-a privit.
Ştiu că e undeva-n lume ca o mină surpată:
dar strigătul meu zace încă strivit sub rocile
amintirilor noastre

- mai sunt ochii cârtițelor. Pe sub pământul
reavăn,
pe sub tălpi ca nişte bule de aer:
ca şi cum între mine şi ei pământul este de sticlă,
peretele de sticlă
prin nămolul cuvintelor, pe sub bulbii
pârjoliți ai viselor, pe sub zgura lăsată-n
oglinzi săpăm galerii - față-n față cu
cârtițele.

Nu te vei putea lăuda niciodată cu Ochiul tău Orb. Prin vreme, această orhidee a neantului, înfloreşte în câte unul din noi şi atunci nu e nimeni de față.

(ALTĂ) DARE DE SEAMĂ DESPRE ORBI

O privire ciudată mi-a întârziat astă-noapte
pe piept
spre dimineață făcu viermi metalici
care orbeau în chinuri pe trupul meu
efectul lecturilor, îmi ziceam sunetul îmi
planta o mătrăgună-n auz îmi iau capul în
mâini - grei ochii, un pământ răscolit de
soboli incandescenți: ce vrea de la mine cel
care mă priveşte astfel?

PRIMUL ORB:

„Dacă m-ați cunoaşte mai bine mi-ați putea
identifica în locul ochilor o frescă periculoasă
pentru viața oraşului, care-şi ademeneşte singură
personajele pe plajele ei aurifere, vorace

numai cu lămpi de sânge vă mai puteți salva
printre animalele ei incipiente, fojgăind printre
griuri; dacă nu sunteți orbi voi înşivă nu vă pot
fi de nici un folos".

AL DOILEA ORB:

„Noi existăm precum canalele oraşului sub dalele de
piatră: retorte nevăzute - pe unde vi se scurg din trupuri
amintiri;

morminte suntem, unde-ngropați un zâmbet de copii şi v-aruncăm, deasupra, ca pe o monedă, chipul uscat de lut".

(într-o sală vaporoasă o privire întârzie pe şoldul dansatoarei. Ca o plagă îl acoperă încet, face viermi. Dansul continuă. Ochiul celui care priveşte a început să fumege.)

AL TREILEA ORB:

„într-o zi îi spusei Ochiului Orb:
- Ai putea fi un nămol sub care zace-o fântână...
Nu sunt.
- Ai putea fi o țeava de armă îndreptată spre mine, îi scrâşnii.
Nu sunt, strigă.
- Ai putea fi un sicriu gata să reverşi peste lume
umbrele tale duhnind de nisipuri.
Nu sunt, țipă stingându-se si mai mult.
- De ce țipi, îl întreb.
în timp ce scrii cresc tulpini de frig din luturile acestor cuvinte: **încep să văd cu spaima ta...".**

(Toate nopțile lumii
nu ne dăruie odihna ochiului orb
unde totul este egal cu sine şi aurul e negru
şi nu mânjeşte mâinile;
toate privirile iubitelor
nu ne-mbrățişează precum noaptea lui.)

VOCI LA UN BANCHET:

- Numai ochii orbi si râurile se pot vărsa unul înaltul...
- Dostoievski avea un ochi orb ca un coridor neştiut pe unde se furişa în fiecare seară

în sufletul Soniei....
- Ha, ha, ochiul orb este o pasăre care stă pe
leşuri de amintiri: să nu le sfâşie fiarele nopții...
- în ochii lui Borges textele cărților
orânduiau
nămolurile pentru nuferi...
- Păsările care zboară prin ochiul orb stârnesc
la
rândul lor alte păsări lăsând ochii iubirilor -
cuiburi
pustii...

AL PATRULEA ORB:

„Femeile se-apropie cu sâni de metale încinse:
sunt sâni de nămoluri, sâni de nisipuri, de
humă. Liniile coapselor - cercuri plesnite din
raza de lună. Unele poartă pe sâni ierburi
înnămolite de ape; unele-şi poartă sânii ca pe
nişte păsări ucise şi-ncearcă, pe-ascuns, în
piept să le-ngroape".

AL CINCILEA ORB:

„Ca un viscol ce spulberă argintul vocalelor, eu, am
întâlnit nisipurile. Sau era vântul ce scurma luturile
ochiului stârnind contururi de tălpi ce nu s-au mai
întors? în mai, nisipul, cu ochiul mamei încremenit
urmărindu-mă din poarta casei; nu gura iubitei - răcoare
tânără cutreierând tulpinile verbului; nisipurile huruind
clatină purpura sfâşiind-o pe hotarele nisipurilor
înaintând. Ele n-au formă până nu încap în conținutul
unui ochi. Câți ne-am privit fără să ştim că le traversăm
unul la adăpostul celuilalt?".

(Târziu, într-o cafenea:
unul îşi priveşte paharul cu orbitele goale de parcă şi-ar
fi scuipat ochii în el şi bându-i aştepta să vadă.)

AL ŞASELEA ORB:

„Eu cunosc această stare materială a privirii: cărbunele
încins al ochiului orb. Pereţii lui de mină, de cuarţ şi de
luturi, de infern şi de ape, trosnesc deasupra mea: la

intrare stau aprinse făcliile cuvintelor".

AL ŞAPTELEA ORB:

„Să-ţi deschizi ochii, zilnic, în aceeaşi odaie
atât de larg până când ochiul va lua forma ei
va avea marginea ei, limita ei, până când ochiul
tău va deveni însăşi odaia unde va trebui să locuieşti,
s-o populezi;
Lacrimile ochiului orb - păsări de smoală târîndu-se
pe cer într-o promisă coroană;
Visele ochiului orb - căprioare informe, mutilate,
zburând
peste păduri aidoma gloanţelor".

AL OPTULEA ORB:

„Ochiul Orb începe la trei noaptea
când clopotele, gâlgâind, se varsă-n pahare şi
tu întinzi mâna; vestejit vulcan, pe conurile
căruia năvălesc umbre cu hlamide albăstrii
şi mâlul duhneşte pe gingiile cailor de veac;
Ochiul Orb este perfecţiunea ceasornicelor magnetice;
este harta unde reliefuri ademenitoare, ne-aşteaptă,
iubito: specii de plante acvatice, arbori si ceaţă,
insecte şi alge, pamaturi:
el vine către noi, nedorit, ispitindu-ne cu
putere asupra vieţuitoarelor;
Ochiul Orb este beatitudinea oglinzilor; este creuzetul
unde visele palpită urcând pe ţevile spaimei noastre;
între pământul dintre umbre şi din bulbii agavelor,
pământul din ochii înecatelor şi din cristalul icoanelor,

iubito, nici o pajiște de iarbă de unde să pot privi 1
cerul Ochiul Orb te însoțește pe dinlăuntrul
pumnalelor cu care sfâşii draperia unde femeia te
aşteaptă la umbra focurilor. Pe ele le caută-n zare
- corbii".

AL NOUĂLEA ORB:

„Tăcerea când orbul se opri în fața arborelui
şoptind înfiorat: «Această apă este albă!»",

îngenuncheat pe țărmul ei bău până când arborele
se frânse peste umerii lui. Şi păsările tot mai
chemându-i-se prin trup ca printr-o ceață

O, cine să mărturisească câți
nuferi îi putrezesc în adâncul
ochiului?

Târziu, când tânăra oarbă îşi ține-n palme
sânii tari. încă nu i-a văzut, încă nu ştie dacă

nu-s cuiburi părăsite de-o pasăre albastră;
târziu, când păsări singuratice se izbesc de
îngeri, în ochii lor creşte iarba peste care trec
femei cu tălpile goale şi spun: „Cât de
albastru e cerul!". Orb sunt printre voi,
cuvinte, ca un râu printre pietre, spre mare.

Ştiu e târziu. De la o vreme lacrimile ți se
preling din ochi precum viermele din coaja
mărului, îi simți trupul lipicios lungindu-ți-se

pe obraz. Duci mâna să-1 striveşti, îl atingi
chiar, dar te obişnuieşti atât de mult cu
prezența lui încât ochiul tău începe să vadă
numai cu el.

IEŞIREA DIN POEM

I.

Ca într-un viscol intri pe pagini
ochii stârnesc argintul vocalelor
acum dacă-ai veni
din privirea mea te-ar acoperi învolburate,
încinse nisipuri
e un viscol pe pagini
mâna alege spulberând semne ciudate aşezând
altele noi precum păsările aşază cuiburile-n
ierburi

roiuri magnetice se izbesc de tine sfârtecându-se
oarbe insecte izbite-n oglinzi

cine vine spre cine? Dacă aş deschide ochii
aş acoperi totul cu mâlul privirii.

II.

Dacă ți-aş propti cuvântul acesta pe gât, ca un
cuțit,
ce-ai crede că e poezia, omule?

că-mi vărs mațele de spaimă, că ard
şi **nu te trezesc pe tine** să-ți arăt cenuşa cum
se vântură peste oasele tale

că nu scol vecinii de bloc când neantul şi-a
vărsat smoala peste odăile noastre
asta şi fac: **țin gheara în loc** pe
gâtul meu până deschizi ochii cu ochii tăi
aştept să-mi recuperez si eu privirea.

III.

înapoi e ochiul mamei încremenit aşteptându-
mă, urmărindu-mă şi acum din poarta casei

stâmite-s toate haitele când cuțitul se răsuceşte
în rană
pe buze cenuşa arde nume
necunoscute neinteligibile, de
departe, din moarte
şi nu te trezesc să-ți arăt cum cenuşa cărților

urcă pe țevile spaimei viselor

aştept să te trezeşti, iubito, să-ți deschizi
ochii nu găsesc ieşirea din poem decât cu
ochii tăi.

IV.

Mulțimi de ochi stau de pază
lumina s-a înfipt în ei ca nişte
țepuşe
cum va fi poemul? va fi un
trădător al acestor spaime ne va dezvălui
întinderea nisipurilor ca şi cum ar ridica un
giulgiu de pe gândurile unui mort? va fi o
jigodie de om sau un urlet de fiară?

precum moaşele lângă trupul gravidei stai să-i
auzi strigătul, să vezi dacă va vorbi limba
spaimei tale

cu el ieşim iarăşi şi iarăşi din

peşteră. 84

DEASUPRA, OCHIUL

Ochiul este un animal
îmi scurmă prin nopțile de demult
dezgropând
din sicriele iubirilor trupuri de jar
trupuri ridicate ca nişte țepuşe sub pleoape
frumusețea lor nu lasă versul să
lâncezească.

„Nu mă privi în noaptea asta, Doamne,
ai vedea luturile câmpiei zbârcindu-se,
uscate
şi lupii ei părăsiți în ochii mei
trecând pe străzi, răscolind tomberoanele
cu
gunoaie, presimțind putreda carne".

Ochiul meu se hrăneşte cu mine
cu bulbii memoriei cu nuferii de
foc din creierul meu din
nămolurile reci ale spaimei.

Ochiul meu aşază în iarbă cuiburi de pasări
şi dezveleşte pâinea aburindă pe masa

umilului acum ciopleşte genunchii
pietrelor şi caii copilăriei mele-i duce-n
galop prin colbul insomniilor, mama lor de
cai ei nici nu ştiu dacă mai sunt încă în
viață.

„Nici tu nu mai ştii, Doamne,
cineva te-a scos cu satârul din ochii mei

mi-a răzuit până şi umbra-ți fierbinte din pupile
o cârtiță sunt fără tine
săpând galerii prin amarele cuvinte ale Bibliei
să se vadă cenuşa
să se spulbere
să se vânture ce-i al tău în mine".

Ochi barbar, ochi nebun
târând în dinții lui de jivină a_ nopții
leşul greu al femeilor mult aşteptate
răstoarnă trupul lor pentru mine pe câmpul de narcise
al acestor cuvinte
câmp de narcise carnivore.

„Deasupra, Doamne, ochiul tău înghețat".

III. JURNAL DE PROVINCIE. ÎN AŞTEPTAREA POETULUI BLESTEMAT

TEME.

în aşteptarea poetului blestemat

Academia mea: iarba din sat.

Dacă versul a murit atunci totul e permis: lătratul, râgâila, sâsâițul, îngânarea, pelticirea, grohăitul, bolborosirea, gângăvitul, scâncetul...

Verbe ca nişte sâni pe care să-ți laşi fruntea
verbe eterate ca un parfum
verbe care redau grohăitul animalului din noi
verbe care sugrumă, cresc şi se-ngraşă ca buruienile, usucă totul în jur; verbe ridicate brusc în auz precum malul scos de cutremure din văgăuni; verbe ca un pariu că focul poate fi mereu în păstrarea noastră; verbe care ne absorb precum plantele apa; verbe care miros a iarbă sălbatică şi a copite.

Dacă-1 scrii pe X, trebuie să-1 adaugi şi pe Y. Sunt serii. O adăugare ce nu sporeşte ci dilată doar elasticul corzilor.

Vreau poetul unic, singuratic, nemultiplicabil. Poezia nu e în criză ci în impostură.

Toți se încăpățânează **să fie.** Numai poetul se **trece:** nici înger, nici bestie. Un strigăt care umple neantul.

Când apare poetul se adună cuvintele: simt **puterea.** Simt că vor fi înarmate. Că vor domni.

Cuvintele lăsate în libertate pe pagini se depravează. Vezi pe

[illegible]
şi copii care-i cer lapte. Nu poate decât să înjure guvernul.

Sunt cărți iubite. Ca şi roabele unui sultan.

Cuvinte în aşteptare: grele, lehuze, cu buzele umezite.

Poezia slugarnică:
cea care face inventarul realului
cea care face muzică
cea care răspunde la întrebări
cea care poartă oala de noapte a smiorcăiților

îi reproşez secolului meu că şi-a lăsat mânia să se scurgă în

cuvinte. Canale colectoare - poemele sunt năclăite.

Scriitura e îndepărtarea de prima literă. Prelungire. Detaşare. Mai eşti tu cel care ai început să scrii? Cel care **ajunge** e scrisul. El a devenit tu. Se va destăinui celorlalți. Despre **tine.** De bine. Poate.

Scriind omul face mai mult decât poate: cuprinde divinul.

In viscerele poemului meu e satul:

vocile şi chiotele, codrul şi lupii, cimitirul
şi drumul spre oraşul uzurpator al copilăriei;
un drum al crucii pe care au căzut fiii lui, batjocoriți,
huiduiți de pe margini, între huiduieli:
câte cuvinte din sat!

Cuvâtul şi țăranul **sunt.** în con-viețuire. Stă cu el. îl sloboade din gură. Când îl rosteşte ştie că 1-a pierdut: nămolos, arid, cleios şi negru ca infernul, diafan ca ienupărul.

Unde nu sunt cuvinte el are semne.

A căuta cuvântul: a te rupe din loc. Cuvântul pătrunde la celălalt, descrie ura cerului, mirosul de ienupăr, leagă şi des-leagă cerul si apele.

Cine este acolo în odaia copilăriei?

Ca-ntr-o „galerie de cârtiță" îl vezi cum sapă.

Dă la o parte luturi, bulgări de pământ şi de cer, legi şi datini dă la o parte, îi auzi tot mai aproape gâfâitul şi respirația prin cerneluri şi jarul cărților. Chiar îl vezi cum vine uimit pentru acest vers: îşi trage pielea de pe frunte, şi-o sfâşie, îşi crapă un ochi şi te priveşte

vei putea viețui, în lumina
orbitoare a acestei priviri?

Poemul e o concentrare de energie cu ajutorul căreia ştiu mai multe despre mine însumi, despre lume.

Azi mi-1 amintesc pe Nea Achim, cântărețul din strană.
în timpul slujbelor își rotea ochii peste săteni ca un corb peste ogrăzile noastre, îl găsea pe Ion, blegit, lângă colț:
„- Cântă, Ioane, dumnezeii mă-tii, că asta e pentru păcatele tale!". Apoi tuna către Ana:
„- Nu te smiorcăi aşa tare, Anuță, că ți se zbat sânii!". Aruncată deasupra troparelor vocea lui plesnea ca un bici. Ieşeam de la biserică asudați, muiați, ca după o baie cu aburi. Lângă poartă îl hârtonea moş Toader: „De ce sudui în biserică, cantore? Că doar şi tu te uiți după şoldurile Anuței...?". „Mă-si, de femeie, îngâna, **acolo** nu vorbesc eu ci păcatul meu..."

Nu este cu nimic mai folositor oamenilor eroul de pe câmpul de luptă decât cel care rătăceşte prin glodurile tenebrelor.
Unul va **supune** alți oameni, celălalt va **îmblânzi** demonii lor.

Numai cine a pus mâna pe o coasă într-o dimineață de april ştie gustul morții:
acel fior al lanului răspândit tulpină din tulpină,
trepidația magnetică a plumbului din frunze,
până le auzi sunând, aproape metalic, vuietul
lichid simțindu-1 pulsând pe sub tălpi ca o
infecție a lutului.

Nu mai sunt poeți blestemați? Dar efervescența veacului pe

ex[illegible] Poți trăi[illegible]ne
poetic în vreme de camătă? Cel mai important lucru care i se poate cere unui poet e să nu facă din cuvinte paiațe.